

Hoe zijt gij uit den hemel gevallen, o morgenster, gij
zoon des dageraads! hoe zijt gij ter aarde
nedergehouden, gij, die de heidenen krenktet! En
zeidet in uw hart: Ik zal ten hemel opklimmen, ik zal
mijn troon boven de sterren Gods verhogen; en ik zal
mij zetten op den berg der samenkomst aan de zijden
van het noorden. Ik zal boven de hoogten der wolken
klimmen, ik zal den Allerhoogste gelijk worden.

Jesaja, 14:12-14, Statenvertaling

Deze bundel verscheen eerder met de titel *Dichter bij het eind*.

(cc) 2018, Olax, De Bozige Bui

Redactie: Marieke Smits

ISBN: 9789402118773

olax.nl

O lax

***De argumenten
liegen er niet om***

Een sonnettenkransenkrans

Een doodswens in jambische pentameter

Over deze bundel

Een sonnettenkrans is een serie van veertien sonnetten, waarvan iedere laatste regel de eerste regel van het volgende sonnet vormt, en waarvan alle eerste regels bij elkaar een vijftiende sonnet vormen: het meestersonnet.

Een sonnettenkransenkrans is een krans van veertien sonnettenkransen. Honderdzesennegentig sonnetten, veertien meestersonnetten, en één grootmeestersonnet. De eerste Nederlandstalige sonnettenkransenkrans verscheen in 2016 onder de naam *Een kruisweg van alledaags leed* (Bas Jongenelen en Martijn Neggers, uitgeverij Geroosterde hond). Twee jaar later liet ik mij door dat herculische meesterwerk inspireren, en nam ik de vorm over: tweehonderdelf gediggies, gebundeld in één handzaam boekje. Dat werd uitgebracht onder de naam *Dichter bij het eind*. Het boek wat u nu in handen heeft is een herziene versie daarvan.

Want inmiddels maakt het deel uit van de volgende stap, en is het het eerste deel van een sonnettenkransenkransenkrans: zevenentwintighonderdvierenveertig sonnetten, honderdzesennegentig meestersonnetten, veertien grootmeestersonnetten, en één oppergrootmeestersonnet.

De stijl voor deze reeks is vastgelegd: jambische pentameters, drie gekruiste kwatrijnen en een gepaard distichon, en enkel mannelijk rijm.

De argumenten liegen er niet om verhaalt over mij; over hoe ik ben geworden wie ik in 2018 was; over hoe ik de wereld en het leven zie; over hoe ik liever niet meer zou leven. Het is geen opbeurend boek, maar ik heb gehoord dat mensen er toch ook om hebben moeten lachen. Ik hoop vooral dat wie het leest wat inzicht krijgt, en snapt waarom er echt iets moet veranderen aan hoe we in de wereld met zelfbeschikking omgaan.

Het boek is geschreven in de rookruimte van mijn stamkroeg, in de stilte van de bibliotheek, in lunchrooms, en in de gemeenschappelijke ruimte van de daklozenopvang, in tien dagen. Zonder de gratis koffie die ik in de Vinyl Grove en in Muziekcafé Musicon kreeg, had ik er zeker twee weken over gedaan. 2018 was een roerig jaar, waarin ik door veel goede mensen staande gehouden ben – waarvoor veel dank.

1.1. De argumenten liegen er niet om

1.1.1.

De argumenten liegen er niet om
Het leven is voorhanden, waar de dood
Ongrijpbaar lijkt, het leven vraagt waarom
Waar 't sterven nooit een helder antwoord bood
Je waarde in de wereld heb je dan
Wat aan, wanneer je leeft en mensen zien
Dat je wat bijdraagt, of dat je wat kan
Voordat de dood je grijpt, en bovendien:
Dankzij het leven heb je een gevoel
De dood voelt niks, geen liefde en geen leed
Het leven geeft je levenslust en -doel
De dood geeft niks waarvan je het al weet

Maar dat bewijst slechts dat je levend bent
Wie heeft voor 't leven zelf een argument?

1.1.2.

Wie heeft voor 't leven zelf een argument?
Niet enkel dat een ander om hem geeft
Of dat hij nog een lerende student
Moet leren wat hij die te leren heeft?
Wie ziet nog waarde in zichzelf alleen?
En weet dat hij een doel heeft, waarvoor hij
De hele fucking wereld om hem heen
Niet nodig heeft, hoe fucking die ook zij?
Wie is er nog oprecht getalenteerd?
Wie geeft erom dat hij dat is of blijft?
Wie blijft er na zijn dood geconserveerd
Om wat hij in het boek des levens schrijft?

Wat ik oprecht vind struikelt meestal, om
Wat tegenstrijdig aan al wat ik dom

1.1.3.

Wat tegenstrijdig aan al wat ik dom-
Weg ben vergeten is, weet alleen zij
Die alles wat ik zeg onthoudt – en kom
Niet aan met uitjeduimenzuigerij
Maar uitjemouwgeschudheid is nu juist
Wat mij geliefd maakt bij een groot publiek
Als alle waarheid tegen mij indruist
Klinkt wat ik schrijf fantastisch als muziek
En als ik kort daarna alweer vergeet
Hoe aandacht, liefde en aanbidding voelt
Schrijf ik een meesterwerk om juist dat leed
En meta ik wat hier staat als bedoeld

Thans weet ik dat wat ik een kuttalent
Noem, mij waarachtig klinkt als evident

1.1.4.

“Noem mij waarachtig,” klinkt als evident
Voor wie mij slechts kent om mijn groothedswaan
Maar wetend wat ik weet, en wat men kent
Denk ik: die waarheid torn ik echt niet aan
Mijn leugens maken mij tot elke god
Die ik maar zijn wil voor een korte tijd
Maar komt waarachtigheid daar weer aan bod
Dan duik ik onder in een bed van spijt
Want deze god is nergens op zijn plek
Waar Google hem zijn aanhangers ontnemt
Waar deugden die hij predikt snel als gek
Bedacht, of uit de tijd worden geframed

Mijn godcomplex valt weg op het terrein
Waar hashtags, memes en borstvergroting zijn

1.1.5.

Waar hashtags, memes en borstvergroting zijn
Waar boybands, voetbalclubs, en elke kerk
Voor liefde zorgen, net zozeer als pijn
Daar ziet men naastenliefde aan het werk
Die vorm van liefde huldigt men het meest
Om alle dopamine die zij brengt
En waarom zij mij juist het meest bevreest
Is om hoe zij het leven lang verlengt
Waar ieder ander werktuig van mijn ziel
Juist zegt dat het niet om de ander gaat
Raakt zij mij steeds in mijn achilleshiel
Want aan haar zij staat steevast naastenhaat

En naastenhaat bereikt oningetoomd
Waar intellect of liefde slechts van droomt

1.1.6.

Waar intellect of liefde slechts van droomt
Is hoe dan ook een eindeloze weg
Waarop je voor een doel wordt klaargestoomd
Dat niemand wil bereiken, en ik leg
Me neer bij hoe een onbereikbaar doel
Het streven naar dat doel bereikbaar maakt
Maar snap niet hoe de fuck een heleboel
Geliefden die ik ken dat feit niet raakt
Want zeker is de weg het avontuur
Lijkt reizen leuker dan waarop dat doelt
Maar hoe, hoe reis je naar dat gindse vuur
Al wetend dat je nooit zijn warmte voelt?

Doordat die doelen onbereikbaar zijn
Kan ik niks anders voelen dan slechts pijn

1.1.7.

Kan ik niks anders voelen dan slechts pijn?
Vraag ik aan elke god van het geluk
Waar zenuwen uiteindelijk voor zijn
Is toch de registratie van de druk
Van buitenaf, een streling, of een snee
Een aai over de bol, 't is allemaal
Hetzelfde indrukwekkende idee
Alleen de mate schommelt van totaal
Ondraagbaar tot verschrikkelijk genot
Maar pijn is wat het is, van klein tot groot
En op de ziel niet anders dan het bot
Elk sprankje leven is een kleine dood

Het hart wordt door die indrukken omzoomd
Tot leegte in de leemte daarvan stroomt

1.1.8.

Tot leegte in de leemte daarvan stroomt
Die achterbleef na al wat ik verloor
Heeft voor zover ik weet geen vriend geschroomd
Te wijken van mijn alleshorend oor
Want alles wat ik zie bestaat alleen
Als ik het ook doorzie, en dat is waar
Ik kijk met ieder zintuig, maar slechts één
Oog overziet het hele openbaar
En openbaart de tast, de smaak, de geur
Balans, gewicht, gevoelstemperatuur
En luistert naar de warmte van de kleur
En meet de afstand, klokt de levensduur

En zag het masker dat zijn vriend bedroog
Och lieve mensen, kijk eens met het oog

1.1.9.

Och lieve mensen, kijk eens met het oog
In plaats van met de smartphonefoto-app
En huil dat oog eens traanuitputtend droog
Zoals ik al tien jaar geen traan meer heb
Emoji schieten keer op keer tekort
Emoties schieten telkens over doel
Ik raak niet meer aan dan mijn toetsenbord
Dat raakt niet meer aan wat ik binnen voel
En porno wordt zo even snel verward
Met liefde, lust of seksualiteit
Terwijl het lichaam sterft, en zich benart
Om wat zich voorstelt als waarachtigheid

Intimiteit drukt alles uit, verbant
Dat even van het beeldscherm in je hand

1.1.10.

Dat even van het beeldscherm in je hand
Gekomen licht straalt in je zonnebril
En maakt van jou een uiterlijk charmant
Geportretteerd symbool van wat ik wil
Op Tinder is het makkelijk te zijn
De maskers houden ieder voor de gek
En wie wat van je wil, die vindt het fijn
Dat eindeloze braaksel uit je bek
Verzinsels van personae zonder meer
Het flirten als de man die je niet bent
De leugens om de leugens, keer op keer
Wat maakt het uit, zolang je haar niet kent

Zolang ze naar je kijkt met in een boog
Afwijkend oog – en zie eens hoe het loog

1.1.11.

Afwijkend oog, en zie eens hoe het loog
De ander keek het nooit eens in het zijn
De tweestrijd in de woeste bergen, hoog
Uitstekend boven gindse ijswoestijn
De krachten van wat onbetwist wat is
In strijd met wat dus heel misschien wel kan
Een strijd die eindigt met wat ik beslis
Als ik beslissen wil op basis van
Wat wenselijk of mogelijk of heel
Misschien waarschijnlijk is, wat hoe dan ook
Niet terug te halen valt, zoals zoveel
Van al wat dooft niet terugkomt in de rook

Het duister nam het zeker bij de hand
Toen 't sprak van onherroepelijk verstand

1.1.12.

Toen 't sprak van onherroepelijk verstand
Was het opeens een meisje, klein en puur
En bang voor heel die wereld in haar hand
Die klok die stilstond op het stervensuur
Liet zij haar hamer vallen op het blok
En sprak zij recht wat niet eens krom was, thans
Werd ik veroordeeld tot mijn hondenhok
Ontredderd en ontmoedigd, zonder kans
Om haar die zeggenschap had te weerstaan
Mijn woord was voor het eerst eens niet genoeg
Ik vloekte, en ik tierde, en mocht gaan
Maar kreeg niet goedgekeurd waar ik om vroeg

Gevoel is wat haar binnenste verstroot
Verstand is wat de buitenwereld tooit

1.1.13.

Verstand is wat de buitenwereld tooit
Als dat voor vrede tussen mensen zorgt
Maar onderwijs wordt het zo goed als nooit
Geprezen als het eenzaamheid waarborgt
Want dan druist het gevoel daar tegen in
Dat het gevoel toch heel wat anders wenst
Een fuckbuddy, een partner, een gezin
Een stamboom – wat het wil is onbegrensd
Dus wie uit zijn verstand het liefst alleen
Wil zijn, krijgt dat niet zomaar voor elkaar
De maatschappij dicteert ons: iedereen
Zo deksel dan wel pot, is koppelbaar

Voor je je als een mensenmens ontplooit:
Bedenk toch wat je allemaal vergooit

1.1.14.

Bedenk toch wat je allemaal vergooit
Als je wil stoppen na je hoogtepunt
Hoe iedere prestatie van je ooit
Als oudemannenharen uitgedund
Verbleekt vervallen van vergane trots
Af, schitterend als een gevallen ster
Vergeten zijn als alle woorden Gods
Ter ere van zijn trouwe Lucifer
Want na de hoogmoed komt allicht de val
Dus nu je nog op al je hoogmoed teert
Verlaat voor twaalven in je jurk het bal
En houd de muil waarvoor men je vereert

Je waarde is gewoon een aftreksom
De argumenten liegen er niet om

1.1.M.

De argumenten liegen er niet om:
Wie heeft voor 't leven zelf een argument
Wat tegenstrijdig aan al wat ik dom
Noem, mij waarachtig klinkt als evident
Waar hashtags, memes en borstvergroting zijn
Waar intellect of liefde slechts van droomt
Kan ik niks anders voelen dan slechts pijn
Tot leegte in de leemte daarvan stroomt
Och lieve mensen, kijk eens met het oog
Dat even van het beeldscherm in je hand
Afwijkend oog, en zie eens hoe het loog
Toen 't sprak van onherroepelijk verstand

Verstand is wat de buitenwereld tooit
Bedenk toch wat je allemaal vergooit

1.2. Bedenk toch wat je allemaal vergooit

1.2.1.

Bedenk toch wat je allemaal vergooit
Bedenk toch, jongeman, dat zonder haar
Je leven liefdeloos en onvoltooid
Beëindigd wordt door alles wat je daar
Gaat doen, gaat zeggen, elke zoete kus
En elke keer dat jij haar uit de nood
Of van haar ouders redt, brengt dat je dus
Een stapje dichterbij je eigen dood
De jonge liefde, even waar als vals
Was even goed voor jonge mij als slecht
De tijdmachine werkt niet, maar zelfs als
Dan had ik mij dit alles niet gezegd

Stond ik erbij, daar, zou ik huilen, stil
Door niet te durven zeggen wat ik wil